

ΜΑΡΤΙΟΥ 21.

ΣΕΡΑΠΙΩΝ ΟΣΙΟΣ

ΒΙΟΣ

Ἀλήθεια, τί να πεῖ κανεῖς γιά αὐτὸν τὸν Ὅσιο. Αὐτὸς εἶχε ὅλες τὶς ἀρετὲς μαζεμένες πάνω του, καὶ ἦταν ἀληθινὰ τέλειος. Στὴν ἐγκράτεια θαυμάσιος, στὴν μελέτη τῆς θείας Γραφῆς σοφότατος. Ἀλλὰ ἐκεῖ πού ξεχώριζε εἶναι στὸ ζῆλο καὶ στὰ μέσα πού μεταχειριζόταν γιά νὰ ἐπιστρέψουν οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ οἱ εἰδωλολάτρες στὴν ὀρθή πίστη. Ἀλλὰ δεῖτε καὶ θαυμάστε.

Πολλάκις ἐκουσίως ἐπωλήθη καὶ ἔγινε αἰχμάλωτος σὲ ἀνθρώπους, γιά νὰ λυτρώσει ψυχὲς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ δαίμονος. Ἀλλὰ καὶ γιά νὰ ἐξασφαλίζει χρήματα γιά νὰ τὰ δίνει ἐλεημοσύνη. Ἦταν δὲ τόσο ἐλεήμων καὶ εὐσπλαγχνος, ὥστε ἔδινε στοὺς φτωχοὺς ὅσα εἶχε, ὄχι μόνο φαί καὶ βιβλία, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἀκόμα τὰ ροῦχά του καὶ ἔμενε ὀλόγυμνος. Τόσο πολὺ φύλαξε τὴν ἀκτημοσύνη ὥστε δὲν ἀναφέρεται ἄλλος μοναχὸς στὴν ἔρημο τῆς Αἰγύπτου, πού νὰ φημίζονταν γιά αὐτό, ὅπως αὐτὸς ὁ τρισμακάριος.

Ἀναφέρεται δέ, ὅτι κάποτε, ἐνῶ ὁ Ὅσιος Σεραπίων περπατοῦσε στὸ δρόμο, συνάντησε ἕνα πτωχό, καὶ μὴ ἔχοντας χρήματα, τοῦ ἔδωσε τὸ πανωφόρι του καὶ ἔμεινε μὲ τὸ πουκάμισο. Λίγο πιὸ πέρα συνάντησε κάποιον ἄλλο πτωχό, ὁ ὁποῖος ἦταν ὀλόγυμνος καὶ ἔτρεμε ἀπὸ τὴν ψύχρα. Τότε, βγάζει τὸ πουκάμισό του καὶ τοῦ τὸ δίνει μένοντα ὁ ἴδιος ὀλόγυμνος. Μόνο ἕνα εὐαγγέλιο εἶχε μαζί του γιά νὰ μελετάει. Καὶ ὅταν τὸν συνάντησε ἕνας ἄλλος μοναχὸς καὶ τὸν ρώτησε: Ἀββά, ποιὸς σὲ ἔγδυσε; Ὁ Ὅσιος, δείχνοντα τὸ εὐαγγέλιο πού κρατοῦσε, ἀπάντησε: Αὐτὸ ἐδῶ τὸ εὐαγγέλιο. Ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ λίγο πούλησε καὶ αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιο καὶ διαμοίρασε τὰ χρήματα στοὺς πτωχοὺς. Καὶ ὁ ἀγοραστὴς μοναχὸς τὸν ρώτησε γιὰ τὸ πουλάει καὶ ὁ Σεραπίων ἀπάντησε: Πίστευσε παιδί μου, ὅτι κάνω τὸ θέλημα τοῦ Δεσπότη πού λέει: πώλησε τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ δώσε τὰ χρήματα στοὺς πτωχοὺς. Καὶ τώρα πουλάω καὶ τὸν ἴδιο μου τὸν Δεσπότη γιά τοὺς πτωχοὺς.

Κάποια ἄλλη φορά, ὁ Ὅσιος Σεραπίων, ἐνῶ βρισκόταν μὲ τὸν ὑποτακτικό του σὲ ἕνα κάστρο, τὸν πρόσταξε νὰ τὸν πουλήσει σὲ ἕναν εἰδωλολάτρη, ὁ ὁποῖος συνέθετε κωμωδίες. Αὐτὸ ἔκανε ὁ μαθητὴς του, δίνοντα του ὅμως κρυφὰ καὶ τὰ ἀργύρια πού εἰσέπραξε ἀπὸ τὴν πώληση. Ἐμεινε λοιπὸν ὁ Ὅσιος σὲ αὐτὸν δοῦλος, ὑποτασσόμενος σὲ ὅλα του τὰ προστάγματα. Καὶ ὅλη τὴν μέρα δούλευε νηστικός, τὴν νύχτα ἔτρωγε λίγο ψωμί, καὶ ἔπινε λίγο νερό, καὶ προσευχόταν στὸ μεγαλύτερο μέρος της, ἀπαγγέλοντα ἐκ στήθους ὅλη τὴν θεία Γραφή. Οἱ κύριοί του, βλέποντα τὴν ἐνάρετη ζωὴ του, κάθε μέρα τὸν εὐλαβόντουσαν ὄλο καὶ περισσότερο. Καὶ κατάφερε, περνώντας ὁ καιρὸς, νὰ τοὺς ἐπιστρέψει στὴν θεογνωσία. Ὅταν λοιπὸν αὐτοὶ ἐβαπτίσθησαν, τὸν εὐχαρίστησαν λέγοντα: Ἐπειδὴ βλέπουμε τὴν χάρη καὶ τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ στὰ λόγια σου, σοῦ χαρίζουμε τὴν ἐλευθερία· ὅπως καὶ ἐσὺ μᾶς λύτρωσες ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ δαίμονα. Ὁ δὲ Ὅσιος ἀπάντησε: Ἐπειδὴ ὁ ἐλεήμων Θεὸς σᾶς φώτισε καὶ γνωρίσατε τὴν ἀλήθεια, δὲν ὑπάρχει πιά λόγος νὰ βρίσκομαι στὸ σπίτι σας. Πρέπει νὰ μάθετε, ὅτι ἐγὼ δὲν ἦμουν δοῦλος κανενός, ἀλλὰ εἶμαι ἐλευθέρως, ἀσκητὴς στὴν Αἴγυπτο. Καὶ ἠθελημένα ἔγινε σκλάβος σας, γιά νὰ σᾶς λυτρώσω ἀπὸ τὴν πλάνη. Πάρτε λοιπὸν καὶ τὰ ἀργύρια πού δώσατε στὸν μαθητὴ μου γιά νὰ μὲ ἀγοράσετε. Καὶ ἐπιτρέψτε μου νὰ φύγω καὶ νὰ βρῶ ἄλλους νὰ ὀδηγήσω στὴν εὐσέβεια. Αὐτοὶ τὸν παρακαλοῦσαν μὲ κλάματα νὰ μείνει μαζί τους, ὄχι ὡς

δοῦλος, ἀλλὰ ὡς κύριος καὶ ἄρχοντας. Ἀλλὰ δὲν τοὺς ὑπάκουσε. Τοῦ ζήτησαν τότε, τουλάχιστον νὰ πάρει τὰ χρήματα μὲ τὰ ὁποῖα πουλήθηκε καὶ νὰ τὰ δώσει στοὺς φτωχοὺς. Καὶ ὁ Ἅγιος τοῦς εἶπε: Δώστε τα ἐσεῖς στοὺς φτωχοὺς, μὰ καὶ εἶναι δικά σας.

Καὶ ἀνεχώρησε ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πορεύθηκε σὰν ἄλλος Ἀπόστολος, χωρὶς νὰ βασιᾶ χρυσάφι, ἢ ἀσήμι, ἢ σακκοῦλι, ἢ ῥάβδο, ἢ φαγητό, μόνον μὲ ἕναν χιτῶνα, ἀκτῆμων καὶ πτωχός. Καὶ περπατώντας, ἔφτασε στὴν Ἀθήνα, ἔχοντας τρεῖς μέρες νὰ φάει κάτι καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ καταρρεύσει. Τότε πῆγε στοὺς πρόκριτους τῆς πόλης καὶ τοὺς ζήτησε νὰ τὸν βοηθήσουν. Αὐτοὶ τὸν ῥώτησαν ποιὸς εἶναι, ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ τί θέλει. Καὶ τοὺς ἀπάντησε ὁ Σεραπίων: Μοναχὸς εἶμαι, Αἰγύπτιος. Καὶ ἀπὸ τὴν νεότητά μου τρεῖς δανειστὲς μὲ ἐνοχλοῦν νὰ τοὺς ξοφλήσω τὸ χρέος. Καὶ τοὺς δύο πρώτους κατάφερα καὶ τοὺς ξεχρέωσα καὶ δὲν μὲ ἐνοχλοῦν πλέον. Ἀλλὰ ὁ τρίτος μὲ φοβερίζει ὅτι ἂν δὲν τὸν ξεχρεώσω σήμερα, θὰ μὲ σκοτώσει. Καὶ ποιοὶ εἶναι οἱ τρεῖς σου δανειστὲς; Τὸν ῥώτησαν οἱ πρόκριτοι. Ὁ πρῶτος εἶναι ἡ φιλαργυρία, ἀπάντησε ὁ Ὅσιος, ὁ δεῦτερος ἡ πορνεία, καὶ ὁ τρίτος ἡ γαστριμαργία καὶ μὲ πολεμοῦν ἰσχυρότατα. Καὶ τοὺς δύο πρώτους μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ κατάφερα καὶ τοὺς νίκησα κατὰ κράτος, ἐπειδὴ εἶναι πάθη ποῦ βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὸ σῶμα. Ὁμως ἡ κοιλιά θέλει φαγητό καὶ φωνάζει. Γιατὶ ἔχω τέσσερις μέρες νὰ φάω. Τότε, οἱ πρόκριτοι τοῦ ἔδωσαν λίγα χρήματα. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ ὁ Ἅγιος ἀγόρασε μόνο ἕνα ψωμί, καὶ τὰ ὑπόλοιπα τὰ μοίρασε στοὺς φτωχοὺς. Ἀπὸ αὐτὸ κατάλαβαν οἱ Ἀθηναῖοι πῶς ἦταν ἐνάρετος.

Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἔφυγε καὶ πῆγε στὴν περιοχή τῆς Λακωνίας, καὶ πουλήθηκε πάλι ἐκουσίως σὲ ἕναν μεγάλο ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος ἦταν στὴν πίστη Μανιχαῖος^{1[1]}. Καὶ μέσα σὲ δύο χρόνια, κατάφερε ὁ μέγας

1[1] Ὃταν ὁ ἄρχοντας Μάνης ἀσπάστηκε τὸ χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος περιλάμβανε ἰσχυρά στοιχεῖα ἰουδαϊσμοῦ, τὸν ἀνέμειξε μὲ ἰνδουιστικὲς, ζωροαστρικὲς καὶ βουδιστικὲς παραδόσεις, δημιουργώντας μια θρησκεία μὲ οἰκουμενικὸ χαρακτήρα. Ἡ γέννησή του σὲ μια ἰουδαιοχριστιανικὴ κοινότητα Ἐλκασαϊτῶν (Ἐλκεσσαίων) σήμαινε, ἐπίσης, τὴν ἐνσωμάτωση στὴ διδασκαλία τοῦ μανδαϊκῶν στοιχείων. Κύρια χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ μανιχαϊσμοῦ ἦταν ἡ ἐνσωμάτωση γνωστικῶν στοιχείων, ὅπως ἡ ἀληθινὴ γνώση ὡς μόνη ὁδὸς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ δυϊσμὸς τῆς οντολογίας (φῶς-σκότος, καλὸ-κακὸ, ὕλη-πνεῦμα). Αὐτὴ ἡ δυϊστικὴ ἀντίληψη ἀποτελεῖ τὸ πιο ἀναγνωρίσιμο χαρακτηριστικὸ τοῦ μανιχαϊσμοῦ. Οἱ μανιχαῖοι ἐτρέφαν ἀντιουδαϊστικὰ αἰσθήματα ἀλλὰ ταυτόχρονα καταφέρονταν ἐναντίον τῆς ἐλληνορωμαϊκῆς φιλοσοφίας.

Ὁ Μάνης δίδασκε ὅτι, ὡς ὁ ἀγωγὸς τῆς ἀληθινῆς γνώσης, ἦταν ὁ μέγιστος τῶν προφητῶν καὶ ἀποτελοῦσε τὴν υπέρτατη ἀποκάλυψη, ὁ ὁποῖος στάλθηκε ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, μετὰ τοὺς διωγμοὺς καὶ τὶς ἀποτυχίαις τῶν προκατόχων του — κυρίως τοῦ Ζαρατούστρα, τοῦ Βούδα καὶ τοῦ Ἰησοῦ — γιὰ νὰ ἐγκαθιδρύσει τὴν Ἐκκλησία τῶν τελευταίων ἡμερῶν, τὴν Ἐκκλησία τοῦ Φωτός, καὶ γιὰ νὰ παράσχει τὴν οριστικὴ ἀποκάλυψη ποὺ θὰ διαφώτιζε ὅλους τοὺς λαοὺς. Σύμφωνα μὲ τὸ Μάνη, τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα, δηλαδή μια σπῖθα ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ θεϊκὸ φῶς καὶ παραμένει αἰχμάλωτη ἀπὸ τὴν ὕλη, θὰ πρέπει νὰ διαχωριστεῖ ἀπὸ τὸ σκοτάδι τοῦ σώματος ἐτσι ὥστε νὰ ἐπιστρέψει στὴ μεταφυσικὰ ἀνώτερη ἐπικράτεια τοῦ θείου φωτός ἀπὸ ὅπου προέρχεται. Επομένως ὁ στόχος τοῦ μανιχαϊσμοῦ ἦταν καθαρὰ μυστικιστικὸς.

Σεραπίων, νὰ ἐπιστρέψει ὅλα τὰ ἄτομα τοῦ σπιτιοῦ στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὡς συνήθιζε, τοὺς ἐπέστρεψε πρὶν φύγει καὶ τὰ χρήματα ποὺ ἔδωσαν γιὰ νὰ τὸν ἀγοράσουν.

Καὶ ἀπὸ τὴν Λακωνία πάλι, ὕστερα ἀπὸ θεία φώτιση, μπῆκε σὲ ἓνα καράβι γιὰ νὰ πάει στὴν Ῥώμη, θέλοντας καὶ ἐκεῖ νὰ ὀδηγήσει ὅσους μπορέσει στὴν εὐσέβεια. Τὸ καράβι στὸ μεταξύ, εἶχε τρεῖς μέρες στὴν θάλασσα καὶ οἱ ναῦτες, βλέποντας τὸν νὰ μὴν ἔχει φάει τίποτα, τὸν ρώτησαν νὰ μάθουν τὴν αἰτία καὶ αὐτὸς τοὺς ἀπάντησε ὅτι δὲν εἶχε γιὰ νὰ φάει. Τότε αὐτοὶ, τὸν ὀνειδίζαν, γιὰ τὸ πῶς τόλμησε νὰ μπεῖ στὸ πλοῖο χωρὶς νὰ ἔχει λεφτά γιὰ νὰ πληρώσει τὸν ναῦλο καὶ γιὰ τὰ ἐξοδά του. Καὶ αὐτὸς μὲ πραότητα τοὺς ἀπάντησε: "Ἄν θέλετε, γιὰ τὴν ψυχὴ σας, ἀφήστε. Ἄλλιῶς γυρίστε με πίσω. Τότε οἱ ναῦτες, στανικῶς, καὶ γιὰ νὰ μὴν πεθάνει τοῦ ἔδιναν νὰ τρώει.

Φτάνοντας στὴν Ῥώμη, ζητοῦσε νὰ μάθει ἂν ὑπῆρχε κάποιος ἐνάρετος μοναχός. Καὶ τοῦ εἶπαν ὅτι ὑπάρχει μία παρθένος ἔγκλειστη. Τότε ὁ Σεραπίων, φωτισμένος ἀπὸ τὸ θεῖο Πνεῦμα πῆγε νὰ τὴν συναντήσει ἀλλὰ ἐκείνη διὰ μέσω τῆς δούλης της τοῦ ἔλεγε πῶς δὲν θέλει νὰ συναντήσει ἄνδρα πότε. Τρεῖς μέρες περίμενε καὶ παρακαλοῦσε ὁ Ὅσιος, ὥστε στὸ τέλος λέει στὴν δούλη; Πές στὴν κυρία σου ὅτι ὁ Θεὸς μὲ ἔστειλε γιὰ νὰ τὴν ὠφελήσω ψυχικά. Καὶ δέχτηκε ἡ ἔγκλειστη. Καὶ ὅταν τὴν συνάντησε ὁ Ἅγιος τῆς λέει:

-Γιατὶ κάθεσαι ἔτσι ἀργόσχολη.

-Δὲν κάθομαι, ἀλλὰ πορεύομαι, τοῦ ἀπαντάει ἐκείνη.

-Πῶς τὰ ποῦ πορεύεσαι;

Με ἐπιρροές ἀπὸ τον ἐγκρατὴ ἀσκητισμὸ της Αραμαίων χριστιανῶν της Ἀσίας, ὁ Μάνης ἀπέρριπτε τὸ γάμο καὶ τὴν κατανάλωση οἰνοπνευματωδῶν καὶ κρέατος καὶ ὀρισε μεταξύ των ἀκολουθῶν του μια ἀνώτερη τάξη ἐκλεκτῶν, οἱ ὁποῖοι ζοῦσαν σύμφωνα με τὴν Ἐπί του Ὁρους Ομιλία, καθὼς καὶ μια κατώτερη τάξη ἀκροατῶν στους ὁποῖους ἐπιτρεπόταν νὰ παντρεύονται. Ὁ ἠθικός κώδικας των μανιχαίων περιλάμβανε αὐστηρὴ μονογαμία καὶ πλήρη ἀποκήρυξη της πορνείας, τοῦ ψέματος, της υποκρισίας, της "ειδωλολατρίας" καὶ της μαγείας.

Ὁ Μάνης, σύμφωνα με τυπικὲς γνωστικὲς καὶ μυστηριακὲς ἀντιλήψεις, δίδασκε ὅτι ὁ καθένας ἔχει τὸ δικό του ἄγγελο, τὸν πνευματικὸ «δίδυμο» ἀδελφὸ του, τὸν ὁποῖο θα πρέπει νὰ ἐντοπίσει κατὰ τὴ διάρκεια της ζωῆς του. Ὁ φύλακας αὐτὸς ἄγγελος ἐκπροσωποῦσε τὴ θεία σπῖθα τοῦ κάθε ἀνθρώπου ἣ οποία μπορούσε νὰ τὸν βοηθήσει νὰ υπερβῆ τὴ φυλακὴ της ὕλης. Ὁ ἴδιος πίστευε ὅτι εἶχε ἐρθεῖ σὲ ἐπαφὴ μαζί του ὅταν ἦταν δώδεκα χρονῶν καὶ γιὰ δευτέρη φορά στα εικοσιπέντε του (240 ΚΧ) καὶ ὁποῖος ἐκτότε τὸν συνόδευε πάντοτε.

(Βίκι-παιδεία)

-Πρὸς τὸν Δεσπότη μου.

-Ζεῖς ἢ ἔχεις πεθάνει;

-Πιστεύω πὼς γιὰ τὰ σαρκικὰ πάθη ἔχω πεθάνει.

-Ἐὰν θέλεις νὰ σὲ πιστεύσω, βγὲς ἀπὸ τὸ κελί σου καὶ κάνε ὅπως σοῦ πῶ.

-Ἔχω 25 χρόνια ἔγκλειστη, καὶ ἂν βγῶ τώρα τί θὰ ποῦνε οἱ ἄνθρωποι.

-Ἐὰν ὄντως ἔχεις πεθάνει, τί σὲ νοιάζουν οἱ γνώμες τῶν ἀνθρώπων; Ὁ νεκρὸς, εἴτε ἐπαινεῖται, εἴτε ὑβρίζεται, δὲν τὸ νιώθει. Λοιπὸν βγὲς γιὰ νὰ καταλάβεις τὴν πλάνη σου.

Ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τότε ἡ παρθένος κατάλαβε πὼς ὁ Σεραπίων ἦταν σοφὸς καὶ ἐνάρετος ἄνθρωπος. Τὸν ὑπάκουσε λοιπὸν, καὶ ἀφοῦ βγῆκαν στὴν πόλη καὶ πῆγαν σὲ μιὰ ἐκκλησία, τῆς εἶπε ὁ Ὅσιος:

-Ἐὰν θέλεις νὰ μὲ βεβαιώσεις πὼς ὄντως ἔχεις νεκρωθεῖ γιὰ τὸν κόσμον καὶ δὲν σὲ μέλλει νὰ ἀρέσεις στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ μόνο ποθεῖς τὰ οὐράνια, γδύσου ἐντελῶς. Θὰ κάνω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο καὶ ἔτσι ὁλόγυμνοι θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς πόλης, χωρὶς νὰ ντρεπόμεθα.

-Μὰ ἂν τὸ κάνω αὐτό, οἱ ἄνθρωποι θὰ λένε πὼς ἔχω δαιμόνιο ἢ πὼς τρελάθηκα.

-Ὁ νεκρὸς δὲν αἰσθάνεται τίποτα. Εἴτε τὸν ἐπαινέσεις, εἴτε τὸν ὀνειδίσεις, δὲν ἀκούει καθόλου. Καὶ σὺ λοιπὸν, ἂν λὲς ἀλήθεια καὶ ἔχεις νεκρωθεῖ γιὰ τὸν κόσμον, καὶ ζεῖς κατὰ Χριστόν, δὲν σὲ νοιάζει ἂν θὰ σὲ βρῖσουν ἢ θὰ σὲ κατακρίνουν οἱ ἄνθρωποι. Μόνο κάνε ὅτι σοῦ λέω καὶ ἀκολούθησέ με.

Τότε ἡ παρθένος, κατάλαβε τὴν πλάνη της, καὶ ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἁγίου λέγοντας:

-Παρακαλῶ σε Ἄββᾶ, συγχώρεσέ με, μὰ τῷ Θεῷ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σὲ ὑπακούσω σὲ αὐτό. Ὅτι ἄλλο θὲς εὐχαρίστως νὰ τὸ κάνω. Ἀλλὰ ὄχι αὐτό.

-Πῆγαινε λοιπὸν στὸ κελί σου ἀδελφή μου. Ταπεινώσου ἀπὸ τὴν ἔπαρσιν καὶ μὴν καυχᾶσαι πὼς νεκρώθηκες. Οὔτε νὰ ὑψηλοφρονεῖς πὼς εἶσαι πιὸ ἐνάρετη ἀπὸ τίς ἄλλες γυναῖκες ἐπειδὴ εἶσαι παρθένος καὶ ἔγκλειστη. Ἀλλὰ ὅσο μπορεῖς νὰ ἔχεις ταπείνωση, γιὰ τὴν ζεῖς γιὰ τὸν κόσμον καὶ ἐπιζητεῖς τὸ νὰ ἀρέσεις στοὺς ἀνθρώπους. Ἐγὼ ἔχω πεθάνει σαρκικῶς καὶ δύναμαι νὰ γυρίζω ὁλόγυμνος καὶ ἄλλες τέτοιες παράνοιες νὰ κάνω γιὰ νὰ μὲ κοροϊδεύουν ἐπίτηδες οἱ ἄνθρωποι, καὶ πάλι δὲν ὑψηλοφρονῶ σὰ ἐσένα καὶ νὰ λέω πὼς νεκρώθηκα.

Μὲ τέτοια ψυχωφελῆ λόγια, τὴν νουθέτησε καὶ τὴν σωφρόνισε. Καὶ αὐτὴ τὸν εὐχαρίστησε τὰ μέγιστα, καὶ εἰσελθοῦσα στὸ κελί της, τελείωσε τὸν βίον της μὲ περισσότερη ταπείνωση καὶ ἀρετή.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ ὅλες αὐτὲς καὶ ἄλλες τόσες περιπέτειες, ὁ Ὅσιος ἐπέστρεψε στὴν ἔρημο γιὰ νὰ τελειώσει ἐκεῖ τὸν βίον του. Καὶ πολλὰ ὠφέλησε διάφορους μοναχούς, μὲ διάφορα παραδείγματα. Ἴδιως δὲ γιὰ αὐτοὺς ποὺ λαθροφαγοῦν²[2] ἔλεγε:

² [2] ἔλεγε:

-Όταν ήμουν πιό νέος και ύποτακτικός στον Άββᾶ Θεόδωρο, με πείραζε πολύ ὁ δαίμονας τῆς γαστριμαργίας καὶ ἔκλεβα ἕνα ψωμί ἀπὸ τὴν τράπεζα καὶ τὸν ἔτρωγα κρυφὰ τὸ βράδυ. Ἀλλὰ τόσο πολὺ με ἔλεγχε ἡ συνείδησή μου, ὥστε ἡ στενοχώρια μου γιὰ τὴν ἁμαρτία ἦταν πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἡδονὴ ποὺ μοῦ πρόσφερε τὸ φαγητό. Μιὰ μέρα, κάποιοι ἀδελφοὶ συνομιλοῦσαν με τὸν γέροντά μου γιὰ τὴν γαστριμαργία καὶ ἄλλα ἁμαρτήματα καὶ ἔλεγον πῶς ὁ καθένας πρέπει νὰ ὁμολογεῖ τοὺς κρυφοὺς λογισμοὺς του στὸν πνευματικό του. Τότε ἐγώ, ἀκούγοντας αὐτὰ νόμιζα ὅτι τὰ ἔλεγον γιὰ μένα καὶ πέφτοντας ἀμέσως στὰ πόδια τους ὁμολόγησα μετὰ παύσεως τὴν ἁμαρτία μου βγάζοντας ταυτόχρονα καὶ τὸ ψωμί ἀπὸ τὸ στήθος μου ὅπου τὸ εἶχα κρυμμένο, ὥστε νὰ ντροπιαστῶ περισσότερο. Μοῦ λέει λοιπὸν, ὁ γέροντας: "Ἐχε πίστη στὸ Θεὸ παιδί μου." Ὅτι αὐτὴ ἡ ταπεινώσή σου σὲ ἔκανε νὰ νικήσεις τὸν δαίμονα. Ἐπειδὴ τὸν διαπόμπευες καὶ γιὰ αὐτὸ δὲν ἔχει πλέον ἐξουσία πάνω σου. Λέγοντας αὐτὰ ὁ Ἄββᾶς, ἔνιωσα νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μου ἕνας δαίμονας μετὰ τὴν μορφὴ φωτιάς. Καὶ βρώμισε ὁ τόπος τόσο πολὺ ποὺ δὲν μπορούσαμε νὰ μένουμε. Καὶ ἀπὸ τότε πλέον, μετὰ τὴν θεία βοήθεια, δὲν ξανάπεσα σὲ τέτοιο ἀνόμημα.

Αὐτὰ καὶ ἕτερα πλεῖστα ἔλεγε ὁ Ἅγιος πρὸς νοουθεσία τῶν ἀδελφῶν. Καὶ ἀφοῦ ἐτέλεσε πολλὰ θαυμάσια, πλήρης ἡμερῶν ἀπῆλθε πρὸς τὸν ποθούμενον Χριστόν, στὸν Ὅποῖον πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνηση στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.